



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Brevis Synopsis Vitæ, Ac Virtutum P. Antonii Iulii Brignole E Societate Iesv**

**Visconti, Giovanni Maria**

**Antverpiæ, 1671**

Cap. IX. Humilitas P. Antonii Iulii in munere concionatoris usitata.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-43372**



panica. Cum essent ambo Alexandriae in patria Comitum, consultum censuit Superior, ut eum Pater honoris gratia iret salutatum. Ivit, & prudens ille Princeps contemplatus tam humilem, modestum & cum aspectu tam diverso ab antiquo, totum compositum, & spirantem auram vitæ prorsus religiosæ, (ut retulit Pater, qui erat illi socius) postquam illum benigne accepisset, iussissetque sedere, totus in tenebritudinem abiit, & ex motu intimo lacrymas continere non potuit, ac dixit; quod ei sanctam illam sortem sanctè invideret. Ita comparuit non vilis ut ambiverat, sed pretiosus, & venerabilis ob ornamentum non affectatæ, at sinceræ humilitatis.

## C A P V T IX.

*Humilitas P. Antonii Iulii exercita in munere concionandi.*

**V**Ita religiosa P. Antonii Iulii fuit quasi tota impensa Ministerio Evangelicæ prædicationis. Etenim ex-



tractus è Novitiatu sub finem primi anni, missus fuit ad Collegium Mediolanense, ad repetendam privatim Theologiam sub directione cujusdam Professoris, qui illi materias distribuebat; ne illi deesset solidus apparatus doctrinæ, quo erat opus habiturus ad docendum populum; cui muneri erat à Superioribus destinatus, & à pluribus jam tum expectatus, ob præclara ornamenta naturæ & gratiæ, quibus erat à Deo copiose locupletatus. Interea ne esset diu otiosus, maxime in ætate 48. annorum, non est permisus longo tempore in illa occupatione hæere: confestim absolutis necessariis studiis, quæ propter capacitatem, & velocitatem ingenii, exiguo tempore durarunt; nec non examine peracto ad professionem, in quo judicatus fuit sapere supra mediocritatem, & excellenti doctrina pollere; stabiliter applicitus fuit dicendi muneri, & cepit continuo concionari, quamvis tenuiter ad hoc comparatus; neque enim umquam omisit, vel interrupit hoc opus, usque dum median-

tibus



tibus istis Apostolicis laboribus, gloriosum finem consequutus est. Positus ergo in gradu tam sublimi Oratoris Evangelici, in quo animæ languidæ & leviculæ sinunt se evanescere, & incipiunt se respicere: Pater Antonius Iulius ostendit quam firmo valeret capite, & in humilitate solidato, ut opere pretium me facturum existimem, specimina virtutis hujus in isto ministerio data, quia sunt valde singularia, conjunctim hic recensere.

De suis concionibus humillimè sentiebat: & nihilominus, si videretur fructus, quem in aliis faciebat, & audiretur plausus Auditorum, qui sequebatur: dixisses hominum nullum ita loquutum. Ipse solus instar Pauli recenter conversi *apertis oculis nihil videbat*, & quod amplius *apertis auribus nihil audiebat*, procul remotus imo contrarius illis, qui omnibus tacentibus, ipsi soli sentiunt & vident sua decora, quamquam à nullis aliis percepta. Dum diceret in quadagesima, plane alienus fuit ab omni invidia quod alii majori gauderent auditorio; quod procura-



rent per Dominos, & amicos, & commendationes concursum, quod gloriarerentur de multitudine qua ipse carebat. Totum hoc non probabat, nec volebat ut alii pro illo, vel de illo loquerentur. Atque ita finita concione, sive secedebat ad cubiculum ut aliquantum quiesceret, sive ascendebat ad fastigium domus, ut in loco aliquo separato deambularer; & subtraheret se congratulationibus tum, & semper illi importunis. Si non potuisset se subducere, & non nemo intraret, ut loqueretur de sua concione, eamque extolleret: ostendebat sibi displicere, & vel silebat, aut dextrè discursum divertebat, aut apertè alium longe diversum introducebat. Exemplo hoc stabilio. Non poterat declinare laudes, quas non nemo ex Patribus cumulat, de una concione, quam non ita pridem habuerat Mediolani. Initio tacuit aliquanto tempore: sed cum non cessaret dicere, aliis placiturum, sibi odiosum acroama: vertit se ad alium ibi præsentem & ex abrupto illi dixit. Ibisne brevi Genuam? non credo quod ibi me ita belle videbis depictum. Qua  
inter-



interjectione tam absona, turbavit  
concentum tam ingratae musicae, &  
facta est pausa. Et sane erat tam seria,  
& cordata displicentia, quam haurie-  
bat è suis laudibus, ut nesciret sensum  
suum dissimulare: erumpebat ex acti-  
bus & vultu adeo manifeste, ut semel  
eam animadverterit Pater unus Tauri-  
ni: & motus commiseratione, ne mo-  
lestiam illi ulteriorem crearet, ipsemet  
abrupit discursum, quem in ejus com-  
mendationem instituerat. Si personæ,  
quæ cum eo fermocinabantur essent  
ejusmodi, ut ob humanitatis decorum  
consultum esset omnino tacere, nec  
minus celare displicentiam: narratio-  
nem detorquebat aliquo dicto arguto,  
& amœno: sed tincto pretioso illo ostro  
humilitatis; ut aliquoties factum, quan-  
do recensebantur coram, illi fructus  
eximii quos referebat ex concionibus  
diserte respondit: Personæ meæ re-  
præsentatio plus oratorem sacrum agit,  
quam verba, quæ pronuntio; quemad-  
modum patibulariis contingit, qui  
cruci proximi, fidem faciunt verbis,  
quanta infelicitas sit esse sceleratum,



sed populus plus credit spectaculo, quam concioni. Iudicabat tamen fatius silentium ad antevertendum. Multo minus introducebat umquam de illo sermonem: nec enim auditus fuit umquam loqui de concionibus, Panegyricis orationibus, aut compositionibus aliis factis ab eo, aut dictis vel in bonam, vel in malam partem; vel de prædicando, vel vituperando, ut non raro fit ad laudem ciendam: Ut magis se ab omni occasione gloriolæ illius removeret, non audiebatur vel in familiari colloquio narrare res, quæ acciderant; & mentionem adijcere suarum concionum: sicuti solent quandoque alij dicere in conversatione: quando prædicabam ego Romæ. Quando concionabar Mediolani &c. de his rebus, quæ tam sæpe nobis in ore versantur, servabat constans & revera humile silentium. Nec honores, qui illi deferebantur, à populis, Principibus, & Prælatibus cum frequentia aliis inusitata, loquendo cum illo tamquam cum filio tonitruum, & Apostolico Prædicatore, visitando, invitando, colendo,



do, delicijs afficiendo, & alijs modis singularis æstimationis præveniando, alio modo non accipiebat, nisi quo dextrè quilibet declinans & honorum fugiens posset. Et hæc fuga videbatur adhuc illi honorata nimis, si ostenderet se dissimulare, si non velificaretur, si prætextibus coloratis se extricaret. Sic factum Romæ, ubi habebat Cardinales, & multos Prælatos, & nobiliores Dominos sibi propinquos, & veteres amicos. Et Mediolani quidem, ubi plausibiliter conversatus fuerat, dum adhuc sæcularis esset cum Dominabus, & æquestri ordinis præcipuis. Illos non invisebat, nec visitationes admittebat; sed ita se erga illos gerebat, ac si omnem antiquam notitiam abolevisset. Lucæ autem ubi ipse sæcularis, & Marchio ejus filius sæpe fuerat versatus, nemo erat illorum Dominorum, quem cultis suis moribus, & conciliatrice lingua non demeruerat. Volebant illi, quando isthic concionabatur, antiquam consuetudinem tanto plus colere, quanto cernebant accessione religiosarum virtutum magis



nobilitatam : verum ille tum titulo concionum , quas , agebat , sibi nimium operæ dare ; tum pretextu curationis , quam ratione infirmitatis suprascriptæ per diem adhibebat ; omnibus visitationibus vel faciendis , vel acceptandis se exemit ; & quod sequebatur molestia audiendarum suarum laudum liberavit. Tantum admittebat per intervalla colloquium probi unius sutoris , habiti in illa urbe pro viro exemplaris , & inculpatae vitæ , cum quo jucundum illi erat aliquot horastraducere conferentiis spiritualibus. Cremonæ numquam voluit uti per civitatem rheda , nec recipere ullam demonstrationem humanitatis officiosæ à benevolentissimo & prudentissimo Domino Episcopo Francisco Visconte ; ne quidem illam , qua sapiens ille Antistes dignari consuevit alios Concionatores , quos solitus erat aliquoties mensæ suæ adhibere , maxime ante , vel post dictam quadragesimam. Sed quidem terrebat ? quod cum ab eo cognitus fuisset Romæ , quando adhuc juvenculus eo profectus fuerat



rat cum Patre suo Legato Reipublicæ; quæ eum, ut moris, miserat ad præstandam obedientiam suæ Sanctitati, suspicabatur sibi plus reliquis honoris deferendum. Nihilominus è compluribus talibus blanditiis, non invenit semper modum se extricandi. De eiusmodi honoribus aut acceptis aut recusatis absolute semper tacebat, aut si esset interrogatus, loquebatur quasi non dignaretur respondere, nisi semper verbis, quæ impressam gerebant ipsissimam effigiem humilitatis. Concionatus fuerat Quadragesimam Mutinæ, & invitaverant eum, ut aliquanto tempore penes illos maneret Serenissimi Principes, qui eum cum magno sensu pietatis audiverant dicentem, & desiderabant fatigatum ex singulari favore extra civitatem aliqua recreatione afficere in locis deliciarum, quos Principum more foris habebant. Ipse se operosè excusavit prætextu negotii prægnantis, quod dicebat se Mediolani habere; & exigebat, ut ibi quam primum se sisteret. Et vero statim post festa properavit Mediolanum, quo cum

ve-



venisset citius, quam quisquam opinatus fuisset; obviam factus est cuidam fratri; qui admiratus dixit: quomodo R. V. reversa est tam cito, ut ne quidem prænuntia habuerimus eam venturam? Respondit Pater: egregia res! nunquid è Magnatibus unus ego sum; qui debeam apparatus præmittere, ut nuntiet me brevi adfore? In honoribus porro, quos videbat se excutere non posse, utebatur alia industria humilitatis, non velle videri humilem se humiliando, nec acquirere honorem cum inutili repulsa honoris; tum enim moris habebat non loqui vel verbum, nullas excusationes humanitatis adhibere, vel instantias ad recusandum. Quando idem ille Episcopus Visconte Patre destinato jam ad dicendum per quadragesimam, è suggestu suæ Cathedralis, singulari circumspeditione Concionatoribus Societatis reservato; miserat suum Secretarium cum rheda sex equorum, ut adduceret, & reduceret. Pater ad insolitum istum honorem, quem cum decore, non poterat reiicere, non ostendit id sibi placere  
vel



vel displicere, gratum esse vel ingratum, accipere vel detractare, sed sivit se vehi contentus quod humiliaret se, monstrando se æque facilem in acceptando, quam honesto prætextu ad resiliendum. Erat utique tam remotus ab omni specie præsumptionis, cujus impulsu prætenderet in domo majus sibi deferri obsequium, aut delicias in victu, aut majorem curam suæ personæ, quæ esset in tanta auctoritate in Ecclesiis, in quibus concionabatur; ut domi se gereret, quasi minimus omnium, nec plus dareturbationis, quam si non esset in rerum natura. Si excipias quod cibum sumeret in cubiculo, quando per quadragesimam concionibus destinabatur; quamvis esset illi non levis mortificatio; faciebat id ne periculo se exponeret, publico præjudicandi: cæterum non admittebat, nedum petebat rem quampiam, quæ speciem haberet singularitatis, etiam abstinens eo, quod fatigatio & debilitas suo jure requirebant. Absoluta deinde quadragesima, tam procul erat ne evanescens gestiret, de



de magno auditorio, singulari applausu, & fructu extraordinario sequuto, ut semper potius tam dejecto animo reperiretur, quod quandoque oportuerit eum consolari; contra quam aliquibus contingit, quibus displicet illud quod faciunt ex appetitu gloriæ; quia revera judicabat se defuisse partibus suis, & pulpitem dehonoraſſe, eo quod videretur sibi dixiſſe quædam, quæ haberent plusculum licentiæ, & levitatis, quas opinabatur præcone verbi divini indignas.

Si contingeret elapſum ei quidpiam fuiſſe dignum censura, aut in se, ut poſſunt etiam prudentiores errare; aut propter adjuncta, quæ quandoque exigunt particularem circumſpectionem; ipſe non ſolum non detrectabat correptionem, nec excuſabat dictum, ſed errorem plene ac ſincere agnoſcebat. Cum aliqui ad P. Generalem detuliffent, exceſſiſſe in inveſtiva quadam è pulpito ex nimio zelo facta, non tantum ſe non purgavit; ſed P. Provinciali ſupplex fuit, ne ſe defenderet, ut merito poterat, apud ſuam Paterni-



tatem; sed permetteret mortificationem dignam, ut dicebat, propter suam temeritatem, sibi injungi. Notabilius aliud documentum, quod Romæ dedit; ubi cum magna vehementia gravius perstringeret vitia, & exaggeraret gravitatem peccatorum, quam arguebat ex plagis, quas Deus immitteret Christiano orbi, flagellans etiam ferro hostili: exemplo usus est rei, quæ Magnatem aliquem perturbavit. Quare iussus est in pulpito hoc temperare. Sine ulla tergiversatione, & oppositione sumpsit in se, non solum id facere libenter, verum etiam fecit cum maxima claritate, & tranquillitate, observata à compluribus prudentibus, Religiosis æque ac sæcularibus: & insuper libenti animo subivit impositam sibi in refectorio poenam, nec doluit eam innotescere personæ offensæ; quin imo dixit P. Generali, etiamsi præciperet cum recte ad collum alligato accedere ad suam Excellentiam, ut peteret sibi condonari offensam, se non defuturum. Et in omnibus ejusmodi eventibus eo se gerebat modo, ut licet culpabilem se

P

non



non inveniret, paratus esset dare satisfactionem, & fateri se vere errasse, atque mereri correctionem. Scribens deinde hunc successum ad Amicum, solum dixit: *De meis concionibus absolutis cum consueta mea imprudentia, nihil tibi habeo dicere, ne fastidium pariam argumento parum lectione digno.* Qua parsimonia in scribendo, volebat se præterea privare illa consolatione, quæ sentitur ex eo, quod in simili casu quis possit Amico fidenter aperire, quid sibi sinistri acciderit: dici tamen potest eum non habuisse sensum afflictionis, quem alteri posset communicare; quia apud alios gravius se inculabat absurditatis & temeritatis, quod caruisset semper iudicio; & quod meritus fuisset expelli è Societate, cui non noverat servire, at solum damno esse. Nec hoc erat iudicium actuale unius vicis, causatum ex aliquo casu extraordinario, sed perpetuò, quantumcumque res illi bene & prospere secundum communem opinionem successissent, humilitas eum in suo tribunali condemnabat. In Epistola ad amicum,



cum, post prædicatam quadragesimam Genuæ anno 1646. maximo concursu, plausu, & fructu: ita fatur: *Fecit mihi Dominus gratiam supra communem, quod dederit mihi vires ad continuandum usque ad finem: sed ego illi respondi more meo, hoc est absurde; quia subinde timui illi servire, eo quod illum sæpenumero offenderim, effutiendo res insulas, & indecentes, quas non adverti esse tales, nisi postquam protulissem. Si antea reflexissem, voluissem conferre cum aliis, qui me prudentia antestant.* Has vero quas vocat absurditates, & indecentias, nemo cogitet fuisse vana & levicula, poëticis phaleris, & verbis ad prurientes aures compositis, & risum concitare natis pigmentata, & depravata; sed solum erant tractus aliqui, magis arguti tamen, quam Sacri, qui ex assuetudine librorum variæ eruditionis à se in sæculo stylo eleganti editorum, illi adhæserant: Quemadmodum S. Hieronymo elegantiaë Marci Tullii Ciceronis, & ex versibus Virgillii, quos non fatis cum maturitate Sacri Oratoris potuerat ad limam revoca-



re: enimvero Zelus se, & alios salvandi desiderium, cito eum rapuerant ex Academia ad Ecclesiam; nec dederant otium commodum studio Sanctorum Patrum, quorum lectione, ita ejus eloquentia reformabatur, præscindens ornamenta Magdalænæ, & in locum assumens Iudithæ, ut si illi plus temporis relictum fuisset ad se perficiendum, reliquisset normam perfectam sacræ eloquentiæ, forte à multis expetitam, sed à paucis impetratam. Qualiscumque tamen fuerit, omnibus erat admirationi, præterquam sibi soli: ea propter arbitrabatur dignam, cui silentium saltem in urbibus imponeretur. Hinc in alia sua epistola, dolens se Senâ Missum Romam in lecticâ, ad quod fuerat adactus, quia de facto febricitabat; eratque ejusmodi morbus, ut phtyfm minaretur in aëre Senensi: ita tamen scripsit. *Haud dubie habebis quod doleas, quando intelliges me alteri rei servire non posse, quam quod proficiscendo nunc uni, nunc alteri Collegio molestus esse, & onera creare debeam: verum tamen me consolor hac satisfactione,*  
quod



quod Superioribus plus una vice repræsentaverim prævisionem meorum successuum, & quod par non sim deinceps futurus, licet alii meliorem de me haberent opinionem, itineribus conficiendis. Ex humili hoc sensu quem de se ipso habebat in munere annuntiandi regnum Dei; oribatur illud magnum desiderium, quod supra, illum notavimus habuisse in aliis rebus; nec in hac functione defuit, instructionis accipiendæ; & promptissima facilitas accommodandi se aliorum consiliis, atque secundum ea componendi æque alias suas actiones, ac conciones; quia numquam sibi persuadere poterat quod in arte dicendi magister esset. In quadam quadragesima, Pater, cui multum tribuebat, observaverat non nulla ex concionibus ab illo auditis, quæ videbantur posse corrigi, ac emendari: aliquo igitur post quadragesimam finitam tempore, ad eum detulit puncta à se censurata. Quibus P. Antonius Iulius ita recreatus fuit, ut voluerit sæpius recurrere ad eundem Patrem, quo melius reminisceretur, & clarius il-



las animadversiones perciperet : nec finis erat gratiarum, quas ei referebat, dicebatque dolere se quod non omnibus suis concionibus interfuisset, ut de omnibus suis erratis iudicium prudens ferre posset. Apud alios vero profitebatur, illum Patrem se habere pro amico sibi carissimo, qui se de omnibus secundum veritatem & rationem commonefecisset : condemnans seipsum, nominatim in quibusdam, de imprudentia commissa non parva. Dum versaretur Mediolani, fuit rogatus ab Excellentissimo Senatu, ut peroraret in solemnitate, quam sacrum illud collegium celebrabat, in Die natalitio ultimi Principis Hispaniæ. Pater se excusavit quantum potuit, quia non libenter ratiocinabatur nisi cum fructu, cujus ejusmodi Panegyres parvam spem faciunt. Nitebaturque illum honorem, & plausum excutere, utpote semper hostis omnium earum concionum, quæ pompam habent; & in genere exornativo plus ostentationis præferunt quam rei. Ista autem vice magis difficilem se præ-



præbuit in admittendo, quia sibi in  
animum induxerat, non posse se dis-  
currere hic & nunc cum satisfactione,  
tam sapientis & gravis confessus. Ve-  
rum cum excusatio non esset admissa,  
humile ejus cor suggestit illi rarum  
conceptum: petijt enim ut alter com-  
poneret discursum, quem ipse sibi im-  
primeret, & recitaret. Eo nec proba-  
to, nec concesso; non supersedit, do-  
nec assignaretur ei Pater, qui auxilia-  
rem saltem ei manum in componendo  
præstaret, & secum conferret. Et de  
facto contulit, mutavit, correxit,  
dempfit & addidit ex arbitrio illius Pa-  
tris, quidquid suggestum fuerat. Nec  
solum mutavit, accommodando ex  
virtute certo quodam modo volunta-  
tatem, sed maiore virtute penitus  
subijciens intellectum, fatebatur re-  
cte esse emendatum; & ostendebat ip-  
semet personis, quæ ignorabant alie-  
nam manum intervenisse, censuram  
quam tulerat; & arguebat illa, quæ  
primo in chartam coniecerat, tam-  
quam inconcinna, aiebatque se mul-  
tum debere illi, qui plumbum suum



verterat in argentum & aurum. In his erat multo liberalior, corrigebat, & delebat, quando minima umbra apparebat auctoritatis Superiorum. Atque ita Cremonæ significaverat se decrevisse de pulpito proponere casum qui evenerat recenter: Superior curavit eum moneri per Fratrem Coadiutorem, qui erat illi focius, conducibilius fore, si id non diceret. Ipse statim paruit, & erasit. Incumbebat illi Mediolani concio de B. Francisco Borgia, in ejus festo die, quæ maiori quodam apparatu celebrabatur, ob præsentiam D. Ioannis de Borgia præfecti Castri Mediolanensis. Multum tergiversatus est, etiamsi multa illi erga Beatum illum intercessisset propensio tam in sæculo quam Religione: tandem tamen acceptavit laboris solius intuitu: quem appetebat, & à quo alij se subducebant; cum esset tempus, quo studia cessabant. Et tum quidem quod attinet argumentum, non dabat occasionem, timorem demonstrandi, ne esset aliquid in suo conceptu quod esset incongruum, aut suspectum de Iudicij  
de



defectu : ut ne tamen impegisse se nesciret , petijt studiose à quodam Scholastico nostro, ut se moneret, si alicubi exerraret. Cæterum quando offerebatur necessitas præstandi aliquam actionem, quæ nata erat ei parere plausum singularem, nec posset excutere, aut obscurare, quasi haberet horrorem illius splendoris humani, confestim se recipiebat ad orationem, & ut posset ex animo dicere: *diem hominis non desideravi*, etiam lucem diurnam excludebat, colligens se in tenebris; fortasse ad imitationem P. Vincentij Caraffæ, qui honore affectus à Prorege Neapolitano, ut Patrini vice assisteret filio, Sacro fonte Baptismatis lustrando; reversus domum in obscuro se abdidit, & quæsiuit occasionem, ut omnem aulæ recordationem à mente sua excluderet. Non absimiliter P. Antonius Iulius, Taurini concionatus festo Circumcisionis coram Celsitudinibus suis Regijs, & tota Aula nobilissimæ claritudinis: continuo se subduxit in cubiculum: quo caritas suggestit cuidam Patri, ut eum conveni-



ret, ex sollicitudine, ne deficientibus alijs, qui eum curarent, solus relictus esset, & male illi provideretur; pulsavit ad ostium, & cum ob strepitum, qui foriserat, non audisset, an Pater respondisset; aperuit, & reperit eum in obscuro cum toga, stola, & superpelliceo, sicut descenderat è suggestu, genuflexum in medio cubiculi; ut cor suum cum Deo recolligens, abstraheret ab illo plausu, & honore externo, qui ei utcumque lenocinatus fuerat, & mentem distraxerat; quo ostenderet plaris se facere illam sui desertionem, qua dignum se censebat, quam concursum.

Confugiebat ad omnes illas latebras (si tamen ita appellare fas est) quibus ejus studebat humilitas procurandis, adiunctas claritudini concionum ejus, quam dum nitebatur caligine involvere, magis acuebat ad splendorem. Omitti hic tamen non debet magnum & assiduum, quo flagrabat, desiderium non prædicandi in urbibus celebrioribus, & magnis; nec è pulpitis, quæ nomen & famam conciliabant; sed in exiguis pagis & oppidis, ac locis igno-



ignobilibus ; imo prorsus desistere à concionandi munere optabat. Movebatur autem eo ex causa , qua zelum animarum moderabatur ; quod diceret se jam inde à sæculo habuisse appetitum se ostentandi , & quod ille perpetuo sibi adhæreret , faceretque concionari cum ambitione & vanitate. Fatebatur id tam ingenue, & eo candore, ut credibile faceret, sibi relictum aliquem ex illis Angelis Sathanæ, qui eum colaphifaret puerilibus illis vanæ gloriæ insultibus, ut per illam infirmitatem perficeret se in virtute virili & robusta humilitatis, quæ sub illis ictibus vigorem hauriebat ; & ex adverso suspectas faciebat negationes illorum, qui subinde spirantes vanitatem in dictis, in aspectu, in persona , non habent tamen minimam humilitatis scintillam in corde. Fatebatur P. Antonius Iulius sibi tales favillas aliquando in pectore subsilire, sed tanta cum celeritate eas excutiebat, ut non solum *odor ignis non esset in illo*, sed etiam repercuteret eò, unde venerant ; ut inimicus ringeretur, & arderet invidia. Sic Cremonæ, ubi  
fuit



fuit libentissime auditus, quodam die ob exequias celebres, quæ alibi celebrabantur, habuit in concione paucos præsentem: de quo sensit primo intuitu displicentiam quandam naturalem, sed illico ut *faceret cum tentatione proventum*, se humiliavit, manifestando imperfectum suum fratri sibi socio, & dicens; quod utcumque sensisset, videre auditores tam raros; sed simul adiecit quod si obedientia ei præcepisset, concionari ad nudos parietes; eodem tenore & fervore dicendi, quo alias, usus fuisset. Verum enim vero licet hanc insidiantem sibi ambitionem studeret tantis animis superare, quia tamen recordabatur antiquarum inanitatum, non fidebat sibi usquequaque. Ut itaque isto se metu liberaret, & in poenitentiam suorum peccatorum; sæpius proposuit voce & scripto suis Patribus Spiritualibus, ac Superioribus, sibi adimerent ministeria ista speciosa, & occuparent se in locis & functionibus inferioris ordinis. Quam autem sincere hoc cuperet, in litteris suis satis exprimebat, In unis  
ad



ad amicum scripsit, in hæc verba. *Ab-*  
*solvi conciones esurialium dierum magno*  
*cum tædio & labore. Nunc cum approba-*  
*tionem Patrum meorum, quibus Spiritus cu-*  
*ram concedidi: cogito Patri Generali pro-*  
*ponere aliquas rationes concernentes, alias*  
*corpus, alias Spiritum; ob quas mihi appa-*  
*ret, si debeam perseverare in munere præ-*  
*dicandi, satius fore Sphæram Concionato-*  
*ris Provincialis, quam Generalis percurre-*  
*re, id est predicare in pulpitis tertiæ classis,*  
*quam primæ vel secundæ, quæ P. Provin-*  
*cialis dispositioni relinquuntur. Hæc illi vi-*  
*vaciter proponam, & postea cum resigna-*  
*tionem promptum me exhibebo, ad omne id,*  
*quod de me statuet Obedientia. Id cum*  
*exequutus fuisset, paulo post scripsit*  
*ad eundem: scripsi non fictè, sed ex cor-*  
*de Patri Generali, & proposui illi nervose*  
*multa solida in utramque partem argumen-*  
*ta, quibus permoverem, ut consideraret,*  
*utrum expediret magis me applicari pulpi-*  
*tis speciosis, in locis, & urbibus conspicuis,*  
*quam conditionis minoris, non tamen mi-*  
*nus, at fortasse magis idoneis ad fructum*  
*colligendum. P. Generalis rescripsit mihi*  
*sibi gratum id accidisse, nihil tamen in*  
*par-*

par-



particulari resolvit. Equidem hoc lucratus videor, quod in illo splendore nihil habiturus sum mei, & me promptum obtulerim ad descendendum à summo ad infimum gradum scale, sine ulla vel minima repugnantia; uti per Dei gratiam palam faciam, si periculum fiat.

Porro licet videret, quod Superiores prudenter anteponentes gloriam Dei ejus judicio, & desiderio fugiendi vanam gloriam; nec non civitatum, & Prælatorum expectationem, bono humiliationis ejus, non annuerent ejus petitionibus: quia tamen illæ proficisciebantur ex sincero corde, & cupientissimo, non apparendi humilis, sed vilis, ut sibi persuadebat se esse; non desijt umquam prolixis id litteris sollicitare, & instanter à Superioribus deprecari, nec desijt, usque dum vita suppeteret. Anno 1661. quatuor præter propter mensibus, priusquam ad meliorem vitam migraret; dum esset Mediolani ut diceret per Adventum, eo quod debilitas virium se proderet in vultu, & indicium esset, quod affligeret se maioribus doloribus, quam par erat



erat, præcepit illi P. Provincialis, ut chartæ committeret omnes orationes, devotiones, & austeritates corporis, quas faciebat, quo eas moderaretur, & solatijs reficeret. Quid ipse? Quamvis esset humillimus, paruit tamen confestim, & quod erat iussus facere, in folio descripsit, & tradidit: de quo postea redibit mentio: finita autem enumeratione pœnitentiarum, non reflectens, quod non exigeretur ab illo recitatio desideriorum, quibus flagrabat ad se humiliandum; quoniam tamen ijs plenum habebat cor, ut quocumque loco & tempore ea excitaret, adiunxit etiam ea *opportune importune*, & verbis suis expressit, quæ operæ pretium erit ad edificationem hic referre. Et licet alibi aliquid in hanc rem perstringendum est, nec ingratum, nec superfluum erit ea subiungere tamquam spirantia præstantem virtutem. Dicit itaque in hunc modum: *Habebam ex natura meretricium genium ad studia litterarum, & vanitatis, quæ ex illis resultat, cupidissimum; nec habilitas supra vulgarem ad ea assequenda deerat.*



deerat. Verum enim vero Pater meus ei non velificabatur, non permittens me frequentare scholas. Sed domi dabat mihi Magistros parum peritos, à qualibus cum facile didicissem, quidquid habebant scientia, credebam me affatim sapere. Postquam vero in virum excrevi, vidi me parum scire: & quasi phrenetica quadam ambitione in cupiditatem abreptus, me in doctrinis perficiendi; volui tempus deperditum recuperare; atqui totis diebus & quasi totis noctibus incumbendo studijs, sensi me magis, ut ita dicam intricari, quam proficere: ad eum modum, ut licet stomacho præditus essem & capite fortissimo, post quinque, vel sex annos, quibus eam vivendi normam sectatus fuisset, expertus sum unum & alterum ita labefactatum, ut invenirem me plane inidoneum, qui deinceps aliquid prestare posset. Perpetuo tamen per annos plurimos, violentâ illâ passione doloris fui cruciatus, quod caruissem bona directione in conquirendis scientijs, & quod valetudinem pessumdeditsem ex ambitione eas assequendi, & per earum splendorem emnendi. At licet mihi per Dei gratiam lux aliqua affusa sit rerum æternarum, qua ille pas-



passiones non parum fuerunt refrenatae, non  
tamen fuerunt penitus extinctae; nam per  
intervalla melancholicis insultibus me im-  
pugnarunt, nominatim suggerendo appeti-  
tum commorandi in locis celebrioribus, in  
quibus obeuntur functiones illustres, & lit-  
tera efflorescunt; tum quando isthic judico  
de tali vel tali juvene, quod in re litte-  
raria laudem tulerit, mihi recurrit in men-  
tem, quod cum essem adhuc aetate inferior,  
plus praestitissem, si pares praecceptores ha-  
buissem. Qua omnes ariditates ex vanitate  
Spiritus originem habebant, cui fui extremè  
obnoxius; neque adhuc modo ab illâ sum  
omnino immunis. Puto me vero, ab ea im-  
pugnatione penitus liberatum iri, si vivere  
mihi detur in quopiam Collegiolo, mini-  
sterijs tam splendidis non occupato, sed  
omnibus ignoto; & sub Superiore, qui ex  
natura contrarius meo genio, occasionem  
det abnegandi meam voluntatem; quod si  
autem pars tunc sensitiva sentiret, repug-  
nantiam in parte inferiori; nihilominus  
pars Superior, ut mihi persuadeo, pro emo-  
lumento spirituali haberet non leve substi-  
dium. Quare R. V. infirmis precibus obte-  
stor, in genua abiectus, ut pro gloria Do-

Q

mini



*mini Dei nostri, mihi hoc tribuere dignetur.* Hæ erant impressiones & cogitationes humillimi illius cordis, in quibus ultra notitias, quas dedit suæ excellentiæ naturalis, tanto securioris, quanto magis comparatæ ad se humiliandum, manifestarunt se tantæ virtutes, quantas poterit observare Religiosus Lector, cupidus proficiendi.

## C A P V T X.

*Mortificatio passionum in animo P. Antonii Iulii.*

**M**ortificationi hæroicæ passionis tam superbæ, possumus Socias addere, quasi in comitatum triumphii, alias passiones animi, quæ fuerunt ab illo tam alacriter coërcitæ & refrænatæ, ut cum ne quidem parvi motus fuerunt ei familiares, non potuerit deprehendi quo firmo animi decreto dominium eorum sibi comparasset. Sufficient tamen pauca iudicia in argumentum victoriæ tam generosè obtentæ. In eorum seriem accenseri potest